

Toelichting

1. Inleiding

Op 12 december 2012 zal de oprichting plaatsvinden van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB). Dit samenwerkingsverband van de provincie Noord-Brabant en 26 gemeenten heeft als doel om taken uit te voeren op het gebied van het omgevingsrecht en om als verlengstuk van het lokaal en provinciaal bestuur een bijdrage te leveren aan een leefbare en veilige werk- en leefomgeving.

De ontwerpbegroting van de OMWB wordt aan de Gemeenteraad en Provinciale Staten voorgelegd zodat deze hun zienswijzen naar voren kunnen brengen. In artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen is geregeld dat er minimaal zes weken zijn voor het inbrengen van zienswijzen. Het Portefeuillehoudersoverleg van de OMWB heeft ingestemd om deze termijn te verlengen naar 10 weken. Dit betekent dat de zienswijzen uiterlijk 15 februari 2013 kenbaar moeten worden gemaakt voordat de begroting aan het Algemeen Bestuur ter vaststelling wordt aangeboden in haar vergadering op 3 april 2013.

De data voor vaststelling van begroting 2013 en meerjarenraming 2014-2016 wijken af van de artikelen in de gemeenschappelijke regeling OMWB. De reden is dat in het oprichtingsjaar 2012 eerdere aanlevering van de begroting niet mogelijk was. In haar oprichtingsvergadering op 12 december 2012 zal het Algemeen Bestuur de ontwerpbegroting vaststellen en de directeur van de OMWB mandaat geven om uitgaven te kunnen doen binnen de vastgestelde begrotingskaders. Dit is noodzakelijk om de OMWB op 1 januari 2013 van start te laten gaan.

De Gemeenteraden en Provinciale Staten van de deelnemers worden uitgenodigd om gebruik te maken van de mogelijkheden om zienswijzen kenbaar te maken op de begroting 2013 en meerjarenraming 2014-2016 van de OMWB.

2. Beleidsmatige context

De vorming van de OMWB volgt de landelijke afspraken die zijn gemaakt over het laten ontstaan van een 30-tal uitvoeringsdiensten voor de milieutaken vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) van provincies en gemeenten en op termijn rijkstaken. Daarbij zijn zes uitvoeringsdiensten aangewezen waarvan de OMWB er één van is om taken te verzorgen voor complexe bedrijven (bedrijven die vallen onder besluiten BRZO en IPPC chemisch). De bevoegdheden blijven bij de bestuursorganen en worden niet overgedragen. De redenen voor de vorming van uitvoeringsdiensten:

- Verminderen van de versnippering in de uitvoering van de VTH taken om eenduidiger en effectiever te kunnen optreden tegen slecht naleefgedrag
- Versterken van kritieke massa, expertise en deskundigheid door het bundelen van personeel in één organisatie
- Creëren 'level playing field' voor burgers en bedrijven met een gelijke benadering en behandeling
- Centraal punt die de uitwisseling van milieuinformatie en afstemming in optreden verzorgt tussen bestuursrecht en strafrecht

In aanvulling op de landelijke afspraken en kaders zijn er voldoende voordelen waardoor de OMWB meerwaarde heeft voor de deelnemers:

- Kwaliteitsverhoging: Een van de voordelen van het bundelen van krachten in de OMWB is de verzameling van deskundige medewerkers, waardoor voor de organisatie als geheel de kwaliteit beter is dan in de gescheiden situaties. De OMWB is in staat tot het verder optimaliseren van de werkprocessen, het versterken van het delen van kennis en de ruimte die ontstaat om expertise verder te ontwikkelen.

- Efficiënt inzetten van de financiële middelen: De inrichting van de omgevingsdienst biedt kansen om een maximale doelmatigheid te bereiken. Daardoor zal een gedeelte van de noodzakelijke kwaliteitsverbetering uit de doelmatigheidswinst kunnen worden betaald.
- Grotere garantie continuïteit: Door de kritische massa is de garantie op continuïteit voor de afzonderlijke deelnemers groter dan in de situatie voor de inrichting van de OMWB
- Objectieve besluiten: Het voordeel van enige afstand tussen bevoegd gezag en uitvoering is dat politieke belangen en afwegingen worden losgemaakt door de afstand, zodat objectieve toepassing van de regels gemakkelijker wordt gerealiseerd. Daarnaast wordt vanuit de "klant" (burger of bedrijf) gemakkelijker zichtbaar dat "gelijke monniken gelijke kappen" wordt toegepast; hetgeen de consequenties van de besluitvorming makkelijker te accepteren maakt. Deze "objectiviteit" in de beeldvorming bij de burger helpt ook bij het versterken van het vertrouwen van de burger in haar overheid en de ervaren veiligheid in de leefomgeving.
- Efficiënter en effectiever: Bij een geslaagde transitie zal op termijn ook voor de eigenaren het effect van maximale afstemming en efficiënte bedrijfsprocessen leiden tot of een lagere kostprijs of een verhoging van de kwaliteit zonder extra kosten.
- Versterking keten: Het werkterrein raakt vele spelers, voor de burger en de bedrijven is een integrale aanpak plezieriger dan een versnipperde. Naast het werken aan integraliteit binnen de verantwoordelijkheid van de OMWB dient ook gewerkt te worden aan integraliteit in relatie met ketenpartners. Dit is gemakkelijker tot stand te brengen vanuit de organisatie OMWB dan vanuit elke deelnemer afzonderlijk. Minimaal mag verwacht worden dat er betere afspraken tot stand komen door deze bundeling van krachten en dat de investering om deze afspraken te realiseren en te effectueren beperkter is dan wanneer elk van de deelnemers dit zelfstandig dient te doen.

De provincie en de gemeenten willen met de OMWB een ambitieuze organisatie neerzetten die wordt gekenmerkt door excellente dienstverlening. Een innovatieve organisatie waarbij middelen efficiënt worden ingezet, een garantie voor continuïteit aanwezig is en die bijdraagt aan verhoging van kwaliteit tegen zo laag mogelijke kosten. Het wordt een robuuste organisatie die gezaghebbend is en voor de complexe bedrijven (BRZI, IPPC chemisch) een autoriteit kan zijn. De OMWB is een verlengstuk van het bevoegd gezag en is van en voor de deelnemers.

3. Begroting 2013 en meerjarenraming 2014-2016

Lasten en baten

De staat van lasten en baten is opgenomen in de begroting en meerjarenraming. De lasten zijn gebaseerd op de omschreven kostenposten. Voor de raming van de personeelskosten is gebruik gemaakt van de opgaven van de deelnemers over de instroom van medewerkers en de bijbehorende salarisschalen. Daarbij zijn enkele correcties doorgevoerd om te kunnen anticiperen op afspraken in het sociaal beleidskader. De personeelskosten worden definitief berekend na afronding van de plaatsing van het personeel en via een begrotingswijziging doorgevoerd.

De baten zijn gebaseerd op de werkprogramma's van de deelnemers (opgaven af te nemen taken) en op contractafspraken met niet-deelnemers. Er resteert een te realiseren omzet die moet worden gerealiseerd door het afnemen van incidentele verzoektaken door de deelnemers. De deelnemers zijn overeengekomen om de OMWB als een prefered supplier te beschouwen voor taken op het gebied van het

omgevingsrecht en om de OMWB in de gelegenheid te stellen een aanbieding te doen voor de uitvoering van taken als deze niet door de deelnemers in eigen beheer worden uitgevoerd. De raming voor de post te realiseren omzet neemt toe in 2015. De reden is dat het effect van de efficiëntietaakstelling is dat met dezelfde medewerkers meer omzet wordt gerealiseerd óf dat dezelfde omzet met een lagere personele bezetting wordt gerealiseerd. Begin 2013 wordt een Plan van Aanpak opgesteld en aangeboden aan de gemeenteraden en provinciale staten waarin de invulling en effecten van de efficiëntietaakstelling zijn beschreven. De OMWB zal door de deelnemers overgedragen vacatures niet invullen om zo een flexibele schil te laten ontstaan voor het kunnen opvangen van eventuele fluctuaties in de omzet en de effecten van de efficiëntietaakstelling.

Start, transitie en efficiëntietaakstelling

De OMWB is een nieuwe organisatie die op 1 januari 2013 van start gaat. In de begroting is rekening gehouden met het feit dat de nieuwe organisatie in het eerste jaar te maken krijgt met het inwerken van de nieuwe medewerkers en in het tweede jaar met de transitie om de efficiëntietaakstelling te kunnen realiseren. De benodigde tijdsinzet van de medewerkers is in de begroting voorzien. Vanaf 2015 is een efficiëntietaakstelling doorgevoerd van 3% kostenreductie per jaar.

Vergoeding werkplekken

De OMWB is volledig ingericht volgens de principes van het nieuwe werken. Qua huisvesting betekent dit dat er een centrale kantoorlocatie is, dat de medewerkers gebruikmaken van werkplekken bij de deelnemers en beschikken over faciliteiten om 'thuis en onderweg' te kunnen werken. De OMWB verstrekt een vergoeding voor het gebruik van de werkplekken bij de deelnemers. Het betreft een vergoeding van € 5.400 per fulltime benutte werkplek. Het totale budget in de begroting van de OMWB voor het vergoeden van werkplekken bedraagt € 529.200.

Tariefmiddeling en inbreng startkapitaal voor een bestemmingsreserve

De uurtarieven van de OMWB fluctueren in de periode 2013-2016. Dit komt door de effecten van de start en transitie van de nieuwe organisatie en de efficiëntietaakstelling vanaf 2015. De deelnemers hebben ingestemd met het hanteren van een gemiddeld uurtarief in de periode 2013-2016 om mogelijke bijstelling van het afnamevolume van opdrachtgevers te voorkomen. Het kan zijn dat opdrachtgevers – indien dat wettelijk mogelijk is – taken doorschuiven van jaren met een hoger uurtarief naar jaren met een lager uurtarief. Dit zorgt voor bezettingsproblemen bij de OMWB.

De consequentie van het gemiddeld tarief is dat de OMWB zonder flankerende maatregelen in 2013 en 2014 een negatief exploitatiesaldo heeft: het in rekening gebrachte tarief is lager dan nodig is om de kosten te dekken. Dit wordt gecompenseerd in 2015-2016. De OMWB heeft door het middelen van het tarief een negatief saldo gedurende 2 jaar. De OMWB mag een negatief saldo ramen als dit gedekt is uit een reserve. Dit betekent dat de deelnemers moeten zorgen voor het inbrengen van startkapitaal met een omvang van € 2 miljoen om een bestemmingsreserve te vormen voor het opvangen van de financiële effecten van het middelen van het uurtarief. Zonder bestemmingsreserve is de OMWB genoodzaakt om de jaarlijkse uurtarieven in rekening te brengen en dit leidt tot een hoger uurtarief in 2013 en 2014.

Er wordt nagegaan of één van de deelnemers mogelijkheden heeft om het benodigde startkapitaal in te brengen. Anders zullen de deelnemers gezamenlijk moeten zorgdragen voor het startkapitaal. Daarbij wordt als suggestie aan de deelnemers meegegeven om gebruik te maken van de éénmalige rijksbijdrage 'transitiekosten RUDs' die landelijk € 25 miljoen bedraagt en voor de deelnemers circa € 1,5 miljoen (een exacte berekening wordt nog gemaakt op basis van de toevoeging in Provincie- en Gemeentefonds). De eventuele consequenties van een besluit van het Algemeen Bestuur over het inbrengen van startkapitaal zal kenbaar worden gemaakt aan de gemeenteraden en provinciale staten.

Risico's en weerstandsvermogen

In de begroting en meerjarenraming zijn alle structurele verplichtingen opgenomen die zijn voorzien. Er kunnen zich onvoorziene tegenvallers voordoen in de exploitatie van de OMWB. Het risico van dergelijke tegenvallers kan worden opgevangen door het weerstandsvermogen van de OMWB.

Bij de start van de OMWB zal het weerstandsvermogen bestaan uit een bestemmingsreserve egalisatie uurtarief (zie het voorgaande punt). Verder is er nog geen sprake van een algemene reserve, een positief geraamd exploitatiesaldo of stille reserves. De begroting kent een post onvoorzien met een omvang van ruim € 180.000 voor het doen van onvoorziene uitgaven en de opbouw van een egalisatievoorziening voor de huurkosten.

Risicodragers

De provincie Noord-Brabant en de 26 gemeenten zijn eigenaar van de OMWB. De eigenaren zijn tevens risicodragers voor negatieve exploitatieresultaten.

4. Mogelijke invulling zienswijze

Aan de gemeenteraad en provinciale staten wordt gevraagd om te komen tot zienswijzen ten aanzien van de begroting 2013 en meerjarenraming 2014-2016. Daarbij wordt aangereikt om de zienswijzen als volgt in te vullen:

- De begroting en meerjarenraming voor kennisname aan te nemen
- De collegevertegenwoordiger - die tevens bestuurslid is in het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling OMWB - verzoeken u tussentijds te laten informeren over financiële ontwikkelingen en begrotingswijzigingen
- De OMWB te vragen bij de kaderbrief voor 2014 een Plan van Aanpak beschikbaar te hebben waarin het tempo en de omvang van de efficiëntietaakstelling van de OMWB nader is gespecificeerd

Bijlagen

- Ontwerpbegroting 2013 en meerjarenraming 2014-2016 OMWB